

Motion till riksdagen

1989/90:Sk633

av Ove Karlsson m.fl. (s)

Differentierade miljöavgifter

Riksdagen beslöt 1989-12-15 om en höjning av skatten på drivmedel av bl. a. miljöskäl. Bensinen höjdes med 34 resp. 38 öre litern. Samtidigt beslöts att även momsbelägga drivmedel från 1 mars. De beslutade åtgärderna får naturligtvis konsekvenser för glesbygdens befolkning. I fortsättningen måste stor hänsyn tas till de förhållanden som råder på landsbygden när fortsatta miljöavgifter övervägs. Landsbygdsbefolkningen är ofta helt beroende av bilen för sina kommunikationer och transporter, samtidigt som trafikintensiteten är så låg att någon förorening knappast kan vara aktuell.

Miljöavgifter erbjuder stora möjligheter att också ta regionalpolitiska hänsyn. Den regionalpolitiska kommittén REK 87 framhåller i sitt betänkande SOU 1989:55 att det finns betydande skillnader mellan södra och norra Sverige när det gäller olika slag av miljöstörande utsläpp.

I södra Sverige är inflödet av nedfall från kontinenten stort. Men även de egna utsläppen är stora. Särskilt gäller det storstadsområdena. Att de utsläppen utgör en så ringa del av nedfallet i den egna landsdelen eller regionen hänger samman med att de sprids med vindarna. Den största delen hamnar i eller utanför Europa eller i andra delar av Sverige. I norra Sverige däremot är de egna utsläppen små, bortsett från några avgränsade kustregioner. Inflödet av nedfall söderifrån hotar ändå miljön, bl. a. som bas för turismen. En inte obetydlig del av inflödet kommer från södra Sverige. Det sker således en kontinuerlig övervältring av miljöbelastning från söder till norr inom vårt land.

Den regionalpolitiska kommittén föreslår införandet av regionaliserade miljöavgifter för att motverka denna övervältring av miljökostnader mellan landets olika delar. Detta skulle innebära att regler och avgifter i de ekonomiskt starka delarna av landet, där mycket av utsläppen sker, kan sättas utan att hämmas av att samma regler och krav inte skulle kunna bäras av andra landsdelar. Kommittén anser vidare att statens inkomster från kommande miljöavgifter bör användas för att förstärka utvecklingsinsatserna i regioner som drabbats och drabbas av nedfall från luften eller överföring av havsströmmarna utan att ha del i den nytta och de inkomster som föroreningskällorna presterar.

Det är naturligtvis svårt att i praktiken fastställa miljöavgifternas storlek utifrån denna princip. De försök som har gjorts när det gäller att fastställa samhällsekonomiska kostnader till följd av miljöförstöring visar att resulta-

ten varierar inom mycket vida intervall. Mot den bakgrunden framstår det som särskilt angeläget att frågan om differentierade miljöavgifter studeras ytterligare.

Mot. 1989/90
Sk633

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en fördjupad analys av frågan om differentierade miljöavgifter.

Stockholm den 23 januari 1990

Ove Karlsson (s)

Roland Brännström (s)

Åke Selberg (s)

Axel Andersson (s)

Leo Persson (s)

Bo Holmberg (s)

Nils-Olof Gustafsson (s)

Bo Finnkvist (s)

Bengt-Ola Rytter (s)